

naš aero

7 • 82

naš aero

glasilo kemične, grafične
in papirne industrije celje

letnik XXI — številka 7

celje, december 1982

uredniški odbor

jože ahtik, dušan božič,

marjan buh, ivanka čater,

jože jazbec, janez korent,

zdenka penič, vera radič,

cvetka ramšak, miro ribežl,

cvetka robas, anica svet

svet glasila

albina cizej, karmen dovč,

zdravko kolar, stane lovrenčič,

bojan ogorevc, jelka sorčan

tehnično vodstvo

peter oset

glavna in odgovorna urednica

jelisaveta podgornik

uredil

tone škerbec

fotografije

boris trstenjak

tisk

aero, tozd grafika

za tiskarno drago vračun

naslov uredništva
kadrovski in splošni sektor aero
celje, čuprijska 10

po mnenju republiškega sekretariata za prosveto
in kulturo, št. 33-316/78, je glasilo naš aero
oproščeno temeljnega davka od prometa
proizvodov

glasilo izhaja desetkrat letno
naklada 2.300 izvodov

KAJ NAM PRINAŠA RESOLUCIJA O POLITIKI URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA PLANA JUGOSLAVIJE V LETU 1983?

Na vseh ravneh tečejo pospešene priprave planskih dokumentov za leto 1983.

O tem, kako planske aktivnosti potekajo v naši delovni organizaciji, s kakšnimi vprašanji in težavami se pri tem srečujemo, bomo pisali v naših Informacijah.

V tem članku pa bi vso pozornost želela nameniti nekaterim širšim usmeritvam naše družbe v letu 1982, predvsem tistim poglavjem resolucije, ki so odločilnega pomena za celotno jugoslovansko družbo, v prizadevanjih, da se izkopljemo iz sedanjih težav in da si zagotovimo trdnjše, na lastne moči oprto gospodarstvo.

Sedanji gospodarski položaj namreč bremenijo takšne težave, ki zahtevajo, da se v celotni družbi in združenem delu sprejmejo ukrepi in aktivnosti, ki bodo zagotovile večjo organiziranost in racionalnost z dolgoročnejsimi spremembami v odnosu do družbene lastnine ob povečani odgovornosti.

Cilj gospodarske politike v letu 1983 je, da se dejansko spopademo s težavami, ki so se nam nakopičile v zadnjih letih in da istočasno zagotovimo pogoje za izhod iz kriznega položaja.

Zavedati se moramo, da je edina prava pot razvoja v sistemu socialističnega samoupravljanja v odnosih samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja, v delovanju ekonomskih zakonitosti, posebno tržnih zakonitosti. Prav zato bo leto 1983 leto odpovedovanja, vendar predvsem tistemu, kar smo si preveč delili v preteklih letih. Leto 1983 bo tudi prelomno leto v smeri praktične uveljavitve vseh elementov našega samoupravnega sistema.

Prav zato, ker so porušena osnovna razmerja v procesu družbene reprodukcije, pa tudi zaradi

objektivnih okoliščin, bodo tudi v letu 1983 potrebne določene omejitve, administrativni ukrepi, pomanjkanje nekaterih proizvodov, zmanjševanje skupne porabe. Vendar to ne bi smela biti linearna omejevanja, ampak bi se morale odpirati različne nove možnosti, da združeno delo, s svojimi pobudami in poslovnostjo, z večjo proizvodnjo, izvozom in boljšim izkoriščanjem zmogljivosti, doseže več, da predvsem tiste organizacije združenega dela, ki več izvažajo, samostojneje razpolagajo s svojim dohodkom, da zagotovimo mladim šolanim kadrom zaposlitev itd.

Kljub vsem težavam se odpirajo širše možnosti in vidiki, ki pa jih bomo lahko uveljavili le, če bomo redno odplačevali dolgove, zagotovili večjo konkurenčno sposobnost našega gospodarstva, utrdili mednarodni položaj in ugled Jugoslavije, ki je, žal, v zadnjih letih precej omajan.

Izhajajoč iz stališč dokumentov XII. kongresa ZKJ in dokumentov komisije zveznih društvenih svetov o dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije, predvsem pa na osnovah sedanjega gospodarskega položaja, so osnovne naloge politike družbenogospodarskega razvoja v letu 1983 naslednje:

— bistveno povečanje izvoza, predvsem na konvertibilno področje

— zaustavitev padca gospodarske aktivnosti, posebno industrijske proizvodnje in zagotovitev pogojev za prestruktuiranje in rast proizvodnje

— redno odplačevanje obveznosti do tujine

— pospeševanje razvoja kmetijstva

— usklajevanje porabe z realnimi možnostmi in energična zajezitev inflacije

— zaustaviti porast nezaposlenosti in zaposlovati predvsem mlade strokovne kadre

— krepiti materialno osnovo in vlogo združenega dela v celotni reprodukciji.

Poskrbeti bo treba tudi za to, da bodo težave, ki bodo nastajale pri izvajanju politike gospodarske stabilizacije čim bolj enakomerno razporejene na vso družbo. Prav tako je prednostna naloga zagotovitev preskrbe trga s proizvodi, ki so bistvenega pomena za standard prebivalstva.

V resoluciji je poseben poudarek dan tudi krepitvi dohodkovnih odnosov. V letu 1983 morajo predvsem OZD družbenogospodarske odnose reševati z združevanjem dela in sredstev v vseh oblikah in v vsem jugoslovanskem prostoru. Z združevanjem dela in sredstev na dohodkovnih osnovah in dolgoročno urejenih interesih in ciljih mora biti akumulacija usmerjena v razvoj tistih dejavnosti, ki bodo z večjo proizvodnjo za izvoz in smotnejšim nadomeščanjem uvoza prispevali k stabilizaciji naše družbe.

Kar najhitreje se mora pričeti akcija za večjo uveljavitev in uporabo znanosti in tehnike ter tehnologije, boljše izkoriščanje naravnih pogojev v kmetijstvu in turizmu, predvsem pa boljše organizacijo dela in poslovanja ter učinkovitejšo uporabo družbenih sredstev.

Za doseganje zastavljenih ciljev bi morali v letu 1983 doseči naslednje stopnje rasti:

— družbeni proizvod — 1 odstotek

— industrijska proizvodnja — 2 odstotka

— kmetijstvo — 2,5 odstotka

— izvoz blaga in storitev — 9 odstotkov

(Nadaljevanje na 126. strani)

(Nadaljevanje s 125. strani)

— od tega na konvertibilno področje — 20 odstotkov

— uvoz surovin in repromateriala — 4 odstotke

— zaposlenost — 2 odstotka

— obseg porabe zmanjšati za — 10 odstotkov

— obseg investicij v osn. sredstva zmanjšati za — 20 odstotkov

— splošno in skupno porabo zmanjšati za — 10 odstotkov

— materialne rezerve povečati za — 20 odstotkov.

V resoluciji o politiki uresničevanja družbenega plana Jugoslavije v letu 1983 je podrobneje razčlenjeno, na kakšen način bo možno tako zahtevne in težke naloge, ki so pred nami, uresničiti.

Treba pa je povedati, da se v okviru resolucije za leto 1983 pripravlja še krog 130 različnih zakonov, odklonov, ukrepov in drugih dokumentov, ki bodo osnova za izvajanje politike stabilizacije. Nekateri od teh dokumentov bodo sprejeti še letos, večina pa bo pričela veljati v začetku leta 1983,

oz. najkasneje do prve polovice leta 1983.

Morda se bo kdo vprašal, zakaj toliko pisanja in govorjenja o težkem gospodarskem položaju, o »krizni situaciji«, o izjemnih razmerah v naši družbi? Odgovor je zelo preprost. **Predvsem zato, ker žal še vedno nismo vsi dojeli resnosti položaja, v katerem je naša družba.** Ko se načelno odločamo za skupno dogovorjeno politiko, smo vsi »za«, ko pa jo je treba v praksi izpeljati, se obnašamo povsem drugače.

Premalo se zavedamo, da bomo težave lahko prebrodili le z združenimi močmi. Res je, da je TOZD osnovna celica v procesu družbene reprodukcije, vendar ne sme videti le svojih pravic kot TOZD, ampak tudi obveznosti z združevanjem v DO, SOZD in v zaokrožene reprodukcijske verige. Žal si marsikatera TOZD še vedno zastavlja svoj lasten razvoj neodvisno od razvoja delovne organizacije ali reprodukcijske celote. Čestokrat vidi le do ograde svoje TOZD, ali bo delavec

druge TOZD imel delo ali ne (kljub temu, da sta dohodkovno povezana), to pa že ni več njegova skrb. Tudi pri izvozu, ki je prednostna naloga v letu 1983, tako na ravni federacije kot v sleherni TOZD, se ne obnašamo vedno kot dobri gospodarji. Namesto, da bi izvažali končne proizvode, ki so rezultat dela več TOZD in ki so oplemeniteni z relativno večjim deležem človeškega znanja, mnogokrat izvažamo surovine, po drugi strani pa si mora druga OZD zagotoviti prav takšne surovine iz drugih virov, nemalokrat celo iz uvoza.

Takšna neusklajena, nedogovorjena politika OZD povzroča trganje reprodukcijskih verig in neenotnost na tržišču. Zato morajo že planski dokumenti za leto 1983 vsebovati tudi v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih organizacijah takšno poslovno politiko, ki bo v interesu delavcev **delovne organizacije** ali širše povezanega združenega dela oz. v interesu družbe kot celote.

Sonja Krašovec

KAKO POVEČATI ZAPOSLOVANJE MLADIH STROKOVNIH KADROV?

I. UVOD

Zvezni zbor Skupščine SFRJ je na svoji 7. seji 3. decembra 1982 med drugim obravnaval tudi predlog ukrepov in aktivnosti za večje zaposlovanje, posebno mladih strokovnjakov.

Politika zaposlovanja je namreč pomembna sestavina gospodarjenja in mora biti z vsemi svojimi usmeritvami tudi sestavni del dogoročne politike gospodarske stabilizacije v naši družbi.

Zakaj so te aktivnosti in ukrepi tako potrebni oz. zakaj jim prav v današnjem času dajemo tak poudarek?

Dosedanji dinamični razvoj zaposlovanja posebno v družbenem sektorju je sicer prispeval h krepitvi gospodarske in politične moči družbe in tudi k celotnemu družbenogospodarskemu razvoju. Vendar pa je prav ta hiter razvoj povzročil stihijo v zaposlovanju in pripeljal do problemov, ki so se zaostriili posebno v zadnjem desetletju, v končni fazi s povečanim številom brezposelnih, posebno mladih strokovnih kadrov. Zavedajoč se neželjenih posledic, ki jih prinaša brezposelnost, je na vseh ravneh stekla široka akcija za zagotovitev dela mladim strokovnjakom, ki prihajajo iz šol in ki pomenijo osnovno gibalno silo nadaljnega družbenogospodarskega razvoja naše družbe.

II. OCENA STANJA IN CILJI, KI JIH ŽELIMO DOSEČI

Po statističnih podatkih je v Jugoslaviji danes zaposlenih okrog 6 milijonov delavcev v družbenem in okrog 400.000 v zasebnem sektorju (kmetijstvo je izvzeto). Vzporedno z dinamično rastjo zaposlovanja se je povečalo tudi število iskalcev zaposlitve. Po podatkih SIS za zaposlovanje v Jugoslaviji zdaj išče zaposlitev okrog 850.000 ljudi. Analiza o kriterijih za ugotavljanje brezposelnosti pa kaže, da okrog 87 odstotkov od navedenega števila iskalcev dejansko lahko smatramo za brezposelne (okrog 740.000 ljudi), kar pomeni, da je vsak trideseti Jugoslovan brezposeln, oz. 3,3 od-

stotka od skupnega števila Jugoslovanov.

Se bolj zaskrbljujoč je podatek, da od skupnega števila evidentiranih oseb, ki iščejo zaposlitev, predstavlja število strokovnjakov okrog 406.000 ali skoraj 50 odstotkov vseh brezposelnih, in od katerih je kar 88 odstotkov oz. 357.000 mlajših od 30 let.

Do konca leta 1985 se pričakuje še dodaten priliv strokovnjakov iz šol, in sicer okoli 550.000, tako da bi do konca leta 1985 iskalo zaposlitev okrog 960.000 mladih strokovnjakov (ne upoštevajoč število državljanov, ki bi se vrnilo iz tujine).

Da pa bi problem nezaposlenosti strokovnega kadra do konca leta 1985 vsaj ublažili oz. zmanjšali na 250.000, bi bilo potrebno v naslednjih treh letih zaposliti 700.000 delavcev — strokovnjakov, oz. povprečno po 235.000 letno.

Tako zastavljen cilj bo možno uresničiti le, če bo povprečna stopnja rasti zaposlovanja v Jugoslaviji do leta 1985 vsaj 3 odstotna in če se bo spremenila struktura zaposlovanja novih delavcev v korist strokovnega kadra (dve tretjini).

Zanimiv je podatek, da so samoupravne organizacije v letu 1982 prijavile potrebe za skupno 455.000 novih delavcev, od tega 55 odstotkov strokovnega kadra. Največji delež predstavljajo kvalificirani in visokokvalificirani delavci, sledijo potrebe po srednjem strokovnem kadru, nato višješolskih in visokošolskih kadrih.

Potrebe po kadrih so po posameznih republikah zelo različne. Tako na primer kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev primanjkuje v SR Hrvatski (15.000) v SR Sloveniji (11.000) v AP Vojvodini (1.600), medtem ko je v ostalih republikah in na Kosovu presežek teh kadrov.

Delavcev s srednjo strokovno izobrazbo primanjkuje le v SR Sloveniji (5.000). Presežek kadrov z višješolsko izobrazbo se pojavlja v SR Črni Gori (329) v SR Ma-

kedoniji (733) in v SR Srbiji (brez AP 1013), medtem ko v ostalih republikah primanjkuje teh kadrov. Delavci z visokošolsko izobrazbo so suficitarni (presežek kadra), le v SR Makedoniji (355), medtem ko so v vseh ostalih republikah potrebe po visokostrokovnem kadru večje od razpoložljivega kadrovskega potenciala. Če nekoliko podrobneje analiziramo, pri katerih profilih kadrov se pojavlja presežek in kje primanjkljaj, je stanje naslednje:

Pri osebah s srednjo strokovno izobrazbo je največje pomanjkanje kmetov, kemijskih in strojnih tehnikov, sledijo ekonomski in medicinski tehniki, medtem ko poseben problem predstavljajo gimnazijski maturanti, katerih presežek znaša kar 65.800 mladih ljudi.

Pri visokostrokovnem kadru so deficitarni mehanski in strojni inženirji, pedagogi in andragogi, medtem ko so deficitarni poklici trgovcev in gostincev.

Pri visokostrokovnem kadru se največje povpraševanje pojavlja po inženirjih strojništva, elektrotehnikih, prav tako tudi po ekonomistih in zdravnikih, presežek pa se pojavlja pri pravnikih, pedagogih in profesorjih družboslovnih ved.

III. UKREPI IN AKCIJE, KI SE PREDLAGAJO

Za uresničitve zastavljenega cilja — zmanjšati število strokovnega kadra, ki išče zaposlitev — bodo potrebne akcije in ukrepi, s katerimi se bo zagotovilo prednostno zaposlovanje predvsem mladih strokovnih kadrov.

1. Organizacije združenega dela morajo najmanj dve tretjini potreb po kadrih načrtovati za mlade šolane kadre (SS, VS, VS).

2. Organizacije združenega dela, ki zaposlujejo do 15 delavcev, bi po pravilu v koledarskem letu zaposlile enega pripravnika, enako organizacije združenega dela, ki zaposlujejo več kot 30 delavcev, bodo zaposlile na 30 delavcev enega pripravnika, na vsakih nadaljnjih 50 delavcev pa po ene-

ga pripravnika (npr. za DO Aero 42 pripravnikov).

3. Tiste organizacije združene ga dela, ki zaradi narave dela, tehnično-tehnoloških ali drugih razlogov ne morejo sprejeti pripravnikov, bodo z organizacijami, ki pa potrebe po novih delavcih nimajo, združile vsak mesec 90 odstotkov povprečnega mesečnega OD v republici oz. avtonomnih pokrajinah.

4. Poleg že sedanjih načinov oz. virov financiranja zaposlovanja, bodo z zakonom opredeljeni viri in obveznosti dodatnega združevanja sredstev za večje zaposlovanje mladih šolanih kadrov. Ta sredstva bi se namensko uporabljala za večje zaposlovanje mladih kadrov v celotni Jugoslaviji.

5. Tudi z ukrepi davčne politike bi morali štipendirati zaposlovanje mladih ljudi, delo v več izmenah, razvoj in večje zaposlovanje v malem gospodarstvu itd.

6. V organizacijah združenega dela je potrebno izdelati plan kadrov do leta 1985 in jih posredovati zavodom za zaposlovanje najkasneje do 31. maja 1983.

7. Zvezni zavod za družbeno planiranje mora do konca leta 1983 izdelati enotne metodološke osnove za načrtovanje dolgoročnih potreb po kadrih na vseh ravneh planiranja.

8. Odgovorni zvezni organi in organi republik in avtonomnih pokrajin morajo do konca 1983. leta izdelati enotno nomenklaturo in klasifikacijo poklicev.

9. Organizacije združenega dela morajo do konca leta 1984 izdelati dolgoročne projekcije potreb po kadrih.

10. Vse organizacije združene ga dela morajo preanalizirati pogoje in možnosti za večje izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti, uvajanje večizmenškega dela, prenehanje dela upokojujencev, upokojitvi delavce, ki imajo vse pogoje za upokojitve, zmanjšanje dopolnilnega dela oz. nadurnega dela.

(Nadaljevanje na 128. strani)

(Nadaljevanje s 127. strani)

11. Investicije usmerjati v tiste panoge in dejavnosti, ki so usklajene s programom gospodarske stabilizacije, ki prispevajo k povečanju izvoza, ki imajo lastno surovinsko osnovo itd.

12. V cilju razvoja kmetijstva in delovne sile potrebne za njegov razvoj je potrebno stimulirati mlade, da ostajajo na vasi. Zagotoviti pa jim materialni in socialni razvoj, predvsem enakopraven položaj z delavci v industrijski proizvodnji.

IV. SKLEPNE UGOTOVITVE

Za uresničitev vseh teh nalog je med drugim potrebno spremeniti in dopolniti nekatere sistemske zakone, ki se nanašajo na po-

litiko zaposlovanja pa tudi spremeniti in dopolniti nekatere sistemske zakone pa tudi sprejeti nekatere nove dokumente, s katerimi se bi sistemsko reševal problem brezposelnosti mladih.

Poudariti tudi moramo, da vse ugotovitve, ocena stanja brezposelnosti, kot tudi cilji, ki jih skušamo doseči, veljajo za Jugoslavijo kot celoto. Treba je vedeti, da je brezposelnost, posebno mladih kadrov zelo različna po republikah, razlikuje se tudi dinamika in stopnja zaposlovanja (odvisno od stopnje razvitosti proizvodnih sil, od naravnega prirasta prebivalstva, od strukture gospodarstva itd.).

Zato so ti ukrepi in naloge le okvirna globalna usmeritev v po-

litiki zaposlovanja, ki naj bi veljala za Jugoslavijo kot celoto. Specifičnosti, ki se tudi v politiki zaposlovanja pojavljajo po republikah, pa morajo republike in avtonomni pokrajini skladno s svojimi pristojnostmi, pravicami in obveznostmi urejati same, vendar še vedno v okviru nalog in obveznosti, ki jih sprejemajo kot del celotne jugoslovanske družbe in ki jih morajo uresničevati tudi v okviru dolgoročne politike gospodarske stabilizacije.

Opomba: Izvleček iz gradiva — Predlog programa ukrepov in aktivnosti za povečanje zaposlovanja, posebno mladih strokovnih kadrov.

Skupščina SFRJ, Beograd,
november 1982

NAČRTOVANJE INFORMACIJSKEGA SISTEMA TEHNIČNO-TEHNOLOŠKEGA RAZVOJA

Danes, ko se postavlja eno izmed temeljnih vprašanj, kako, kdaj in s kakšnimi učinki bodo posamezne naloge uresničene, je prav, da zapišemo nekaj več tudi o prizadevanjih razvojne službe. Kot vemo je njena osnovna naloga učinkovita skrb za tehnično-tehnološki razvoj.

Uspešnega razvoja OZD si ne moremo zamisliti brez ustreznega sistema organizacije strokovnih informacij. Učinkovitost razvojne dejavnosti dosežemo s sistematičnim delom, pa tudi z zbiranjem ustreznih informacij. Takšno sistematično trajno zbiranje in porazdeljevanje informacij zagotavlja le stalno organizirana informacijsko-dokumentacijska dejavnost.

Zato dobrega načrtovanja tehnično-tehnološkega razvoja organizacije združenega dela ni brez sistema INDOK dejavnosti, prilagojenega zahtevam in možnostim OZD.

Sistem INDOK dejavnosti temelji na ustreznih organizacijskih postavkah in načelih. Bistvo teh načel tvori zastavljen in postavljen informacijski sistem, ki naj bi uspešno služil ciljem in nalogam organizacijskih struktur v organizaciji združenega dela na področju informiranja in komuniciranja. Zato sta informacijski model in intenzivnost dela na tem področju odvisna od številnih dejavnikov.

Med najpomembnejšimi so: Položaj in odnos OZD do področja raziskovalno-razvojne informatike, spoznanje o nujnosti razvijanja učinkovitega informacijskega sistema, sredstva, ki jih lahko organizacija oddvoji za razvoj te aktivnosti, obstoj uporabnikov informacij in podatkov, obstoj potrebe in običajev ter določen pristop k izboljšanju razvojne problematike.

V okviru zahtev do strokovnih odločitev pa je potrebna analiza celotnega, že vpeljanega informacijskega procesa, od izbire virov informacij do izkoriščanja izhodnih informacij.

Izgrajevanje sistema informacij je delo, ki zahteva sodelovanje mnogih strokovnjakov. Zato je treba izbrati ustrezen organ, običajno komisijo, ki bo vodila akcijo v vseh fazah. Komisija bo opravila celotno delo, od analize stanja do uresničevanja izbrane različice.

Priporočljiva je udeležba enega ali več zunanjih strokovnjakov, ki imajo prakso v informacijskih sistemih in njihovi izgradnji.

Prva naloga komisije je sestava načrta dela, ki mora vsebovati naslednje aktivnosti:

- analizo stanja in preučitev potreb po informacijah;
- izdelavo predlogov in izbiro najboljših različic;
- realizacijo izbrane različice.

1. Analiza stanja in preučitev potreb po informacijah.

Potreba po izgradnji sistema strokovnih informacij še ne pomeni, da doslej teh informacij sploh ni bilo in, da jih nihče ni uporabljal, vendar je bilo to omejeno na raziskovalno-razvojno operativno in celo na eno osebo.

Informacijski proces je bil v tem primeru nesistemiziran, velikokrat prepuščen posameznikom, ki so »slučajno« dobili »pravo« informacijo.

Velik problem je tudi razdrobljenost virov in njihova obdelava, ki otežuje »retrivial« in onemogoča pregled nad zbranimi informacijami. Tako so morali uporabniki z vseh področij strokovnega dela uprizarjati pravi lov za informacijami.

Naloga komisije je snemanje stanja ter ugotavljanje pomanjkljivosti in napak, kakor tudi slabe izkoriščenosti informacij zaradi slabe organizacije dela in nestrokovnosti na tem področju.

Analiza stanja je pravzaprav iskanje odgovorov na naslednja vprašanja: Kateri so viri informacij, kdo zbira informacije, kdo jih skladišči, kako se informacije obdelujejo, ali se informacije posredujejo, kako informacije nenehno spremljamo, v kolikšni meri jih izkoriščamo. Odgovori na vprašanje bodo dali sliko stanja informacijskega procesa, o raziskovalno-razvojnem delu, o izkoriščenosti virov informacij, pa tudi o smotrnosti njihove uporabe.

Pri tem moramo upoštevati:

Prvič. Če se omejimo le na tehnično-tehnološki vidik razvoja OZD morajo biti raziskavam na voljo informacije o tržnih, ekoloških in drugih ekonomsko-pravnih preučevanjih oziroma odločitvah.

Drugič. Raziskovanja in inventivni procesi za posamezna področja preučevanja potrebujejo informacije za upravljanje in vodenje posameznih projektov; ti so često stohastične narave, pri čemer gre za neprekinjeno zbiranje, urejanje in posredovanje strokovnih in poslovnih informacij, da uporabnik uspešno konča aktivnost ali jo prek procesa strokovnih odločitev načrtuje.

Zato moramo zajeti vsakogar, ki potrebuje in ki bo potreboval informacije, ne le v fazi definiranja, temveč tudi v fazi snovanja (načrtovanja) in izvajanja pro-

jektne problema oziroma naloge.

Najboljša metoda za ugotavljanje stanja informiranosti je anketa. Ne glede za kakšno organizacijsko obliko raziskovalnega procesa se bomo odločili, strokovnjaki odgovorijo na naslednja vprašanja:

— Katere vrste odločitev običajno sprejemate?

— Katere vrste informacij potrebujete za sprejemanje teh odločitev?

— Katere vrste informacij običajno dobite?

— Katere vrste študij zahtevate?

— Katere vrste informacij bi potrebovali?

— Katere informacije želite dnevno, tedensko, mesečno, letno?

— Katere revije in strokovne časopise želite prebirati?

— Katere posebne informacije bi radi sproti spremljali?

— Katere vrste programov in analiz podatkov bi radi imeli na voljo?

— Kaj mislite, katere so najkoristnejše izpopolnitve sedanjega sistema informacij?

Ta faza izgradnje informacijskega sistema je zelo pomembna in jo je treba opraviti temeljito, saj so njeni rezultati temelj za izdelavo predlogov. Slabo izvedena študija obstoječega stanja in potreba po informacijah bo dala nepravilno sliko. To bodo običajne ugotovitve in spoznanja: da se mnogo informacij zbira ločeno po službah, da zbiranje informacij ne temelji v logičnem povezovanju v sistem po področjih, da zbrani viri niso najbolj gospodarni, da so stroški visoki in brez ustrezne koristi, da bi se lahko za določene aktivnosti posluževali servisov, da je potrebno zgraditi lasten sistem informiranja, da je ta sistem lahko samostojen ali povezan z drugimi sistemi itd.

2. Izdelava predlogov in izbira najboljših različic

Solidno izvedena predhodna faza naj da dobro osnovo za izdelavo predlogov za izboljšanje stanja. Komisija izdelava več predlogov, ki jih je treba oceniti glede na potrebe in možnosti.

V tej fazi izgradnje ima odločilno vlogo zunanji sodelavec, če smo ga angažirali. Njegove izkušnje pri postavljanju sistemov informacij lahko obvaruje komisijo pred neuspešnim sistemom informacij, ki bi bil v nasprotju s teorijo sistemov in informatiko. Prepuščanje celotnega dela zunanjemu inštitutu bi brez sodelovanja v organizaciji naletelo na probleme posebnosti.

Odločilnega pomena je tudi primerjava med stroški in učinkom, ki jih predlog prinaša. Informacija, ki ni izkoriščena, je mrtev kapital. Dober sistem informacij je mogoče zgraditi le, če bodo kadri uporabljali rezultate informacijskega sistema.

3. Realizacija izbrane različice

Naše OZD prakticirajo informacijske sisteme za področje tehnično-tehnološkega razvoja v obliki INDOK dejavnosti, ki združuje vse strokovne in kreativne sile med TOZD in ki skupaj nastopajo na domačih in v tujih tržiščih. Zato se mora informacijska dejavnost postaviti na višjo raven. Takšno obliko pa je mogoče vgraditi v obstoječo OZD, če je dovolj strokovnjakov oziroma, če je razvojno-raziskovalna dejavnost v OZD dosegla višjo raven.

Mnoge OZD imajo že danes vse možnosti za ustanovitev takšne službe, vendar je ne organizirajo zaradi različnih, včasih tudi zgolj osebnih razlogov. Seveda zaradi tega nastaja škoda, saj pogosto sprejemajo zakasnele in dražje odločitve.

INDOK služba, kot sistem informiranja o profesionalni in množični inventivni dejavnosti, je posrednik, ki informacije zbere, združi in posreduje ter s tem omogoča preglednost tujih in lastnih del ter raziskovalnih dosežkov. Njene funkcije so usmerjene k uporabnikom informacij. Le-te so naslednje:

- zbiranje informacij,
- obdelava informacij,
- razširjanje informacij (posredovanje) in
- skladiščenje informacij.

(Nadaljevanje na 130. strani)

(Nadaljevanje s 129. strani)

1. Zbiranje informacij

Domače in tuje znanje je sestavljeno iz množice objavljenih in neobjavljenih del, ki vseh ni mogoče spremljati. So področja, ki imajo znanstveni pomen, pa tudi predvsem praktičen.

Za odločitev o zbiranju informacij je izrednega pomena obstoječi proizvodni program in nanj vezani razvojno-raziskovalni program. Ne smemo se zadovoljiti s sedanjim obsegom razpoložljivih informacij, temveč moramo težiti po tistih informacijah, ki bodo dejansko omogočile hitrejši prenos znanja. Zato se poslužujemo primernih virov, ki so zunanega tipa. Po obliki so: strokovni časopisi, dnevniki, revije, poročila, razprave in druge publikacije. Vse vire vpišemo po določenem sistemu.

2. Obdelava informacij

Dospele publikacije in posamezna dela je potrebno natančno pregledati. Iz množice izberemo samo tiste, ki so zanimive za posamezne oddelke in službe v OZD. Takšno delo zahteva dobrega strokovnjaka. Seznanjen mora biti s potrebami po informacijah celotne OZD in z željami posameznikov — raziskovalcev. Nezadovoljive povratne informacije na relaciji uporabnik—INDOK dejavnost lahko zmanjšajo ali celo onemogočijo uspešnost dela INDOK službe.

Določitev vrednosti informacij je tesno povezano z raziskovalnim objektom. Zato je potrebno določiti, če ima informacija vrednost za uporabnika in kolikšna je njena zanesljivost.

Ko sta določena vrednost in zanesljivost posameznega dokumenta, ga je potrebno skrajšati ali prevesti na nekaj vrstic. Vloga teh jedrnatih informacij pridobiva na pomembnosti zaradi vedno večje odvisnosti odločanja pri izvajanju projektnih nalog. Zlasti je to pomembno pri raziskovalnih projektih. Obdelava informacij je ozko povezana s sistematiziranjem glede na objekt preučevanja.

3. Razširjanje (posredovanje) informacij

Informacije, ki dobijo s posplošitvijo in logičnim povezovanjem v sistem svojo končno obliko, se morajo posredovati potrošniku. Razširjanje informacij pomeni torej posredovanje pravih informacij v pravi obliki in v najkrajšem možnem času.

Oblike nosilcev informacij so: bilten, telefonski pogovor, magnetofonski trak ipd. Najuspešnejša in najcenejša oblika posredovanja je bilten, ki navadno ne obsega več kot pet do šest tipkanih strani kratkih informacij.

Po zahtevah uporabnikov informacij delimo informacije na tiste, ki jih je treba posredovati:

- takoj,
- v določenih razdobjih (tedensko, mesečno, letno),
- na izrecno zahtevo.

Glede na vsebino in ažurnost pa se postavlja vprašanje, če je gospodarno izhajanje različnih biltenov.

Prav gotovo je splošni bilten premalo specializiran za posamezno službo. Zato se izdajajo bilteni za zadovoljitev želja posameznih profilov. Poleg tega splošni bilten za srednje in male OZD nima gospodarskega opravičila. V tem primeru je bolje, da bilten izhaja večkrat po profilih, medtem ko redkeje izhaja bilten s pregledom vsakršne publikacije.

Raziskovalci lahko zbranim podatkom dodajo strokovno mnenje. Možnost takih zahtev sili INDOK službo, da spremlja tudi perspektivna področja raziskovanja in inovacij. S pomočjo biltena pa lahko sami opravijo poizvedbo po informacijah, ki so na voljo v skladiščih.

4. Skladiščenje informacij

Tudi urejanje skladišč zahteva ustaljen in sistematičen pristop, ki naj bi dal boljši vpogled v bazo podatkov. Ker je zahtevkov po informacijah več in se neprekinjeno obnavljajo je potrebno objavljena in neobjavljena dela urediti v:

— kartoteko študij, predštudij, razvojnih in diplomskih nalog;

— kartoteko predlogov, programov, planov projektnih nalog, raziskav in koristnih predlogov;

— kartoteko standardov izdelkov, tehnoloških postopkov znamk in znakov razlikovanja;

— kartoteko knjig, revij, član- kov, patentov, prospektov in ostalih publikacij;

— kartoteko opreme, strokovnih delavcev in inštitucij, s katerimi sodelujemo pri raziskavah itd.

Vse kartoteke oblikujemo po določenem sistemu, pri čemer omogočimo hitro iskanje in postavljanje zahtev po različnih strokovnih informacijah, ki jih naj bi posredovala INDOK služba.

Žal ugotavljamo, da nekoliko večje zanimanje za raziskovalno in inventivno delo torej še ni sprememba naše miselnosti, pač pa posledica težav, v katerih se nahajamo.

V razvoj lastne raziskovalne usposobljenosti in v spremembo kreativnega odnosa nas silijo tudi zakonitosti znanstveno in tehnološke revolucije.

Vemo, da so visoko razvita gospodarstva tista, ki lahko prva ponudijo informacije s področja znanosti in tehnologije. Od nas pa je odvisno, v kolikšni meri bomo sposobni to znanje in izkušnje uporabiti in ga oplemeniti. Zato moramo razmišljati in načrtovati dolgoročno, izboljšati kakovost razvojno-raziskovalnega dela in omogočiti učinkovito informacijsko-dokumentacijsko dejavnost v DO Aero.

Pripravil:
Emil Pukmeister

**biti obveščen
pomeni
tudi obveščati**

NOVO GASILSKO ORODIŠČE V ŠEMPETRSKI KEMIJI — REZULTAT SKUPNIH PRIZADEVANJ

V počastitev dneva republike smo 26. novembra v šempetrski Kemiji svečano odprli novo sodobno gasilsko orodišče in predali namenu orodno gasilsko vozilo.

Prizadevni člani industrijskega gasilskega društva Kemija Šempeter so s pomočjo sodelavcev in temeljne organizacije uspeli uresničiti dolgoletni cilj, katerega izgraditev je pospešeno potekala nekaj več kot leto dni.

O aktivnostih za uresničitev prizadevanj pri izgradnji in delu gasilskega društva je govoril vod-

ja službe za varstvo pri delu v Kemiji Šempeter Ivan Četina, ki je posredoval več pomembnih in zanimivih podatkov.

Predračunska vrednost celotnega projekta je znašala 10 milijonov dinarjev. Glavni delež potrebnih sredstev je prispevala temeljna organizacija iz razpoložljivih sredstev, ostalo pa delavci in gasilci, ki so s prostovoljnim delom opravili več kot 20.000 delovnih ur.

Industrijsko gasilsko društvo se lahko pohvali z dejanskimi delovnimi uspehi, ki poleg specifičnega dela v temeljni organizaciji prispevajo pomemben delež tudi pri izobraževanju delavcev na pomembnem področju družbene samozaščite.

Direktor delovne organizacije AERO Celje, Milan Zupančič je v svojem govoru orisal prizadevanja in uspehe delovne organizacije v letošnjem letu, čestital prizadevnim delavcem v temeljni proizvodni organizaciji Kemija Šempeter za velik delovni dosežek pred praznikom republike in poudaril pomembnost prizade-

vanj in dela pri izpolnjevanju družbenih usmeritev v prihodnje ter odločilnih ciljev ustalitve našega gospodarstva.

Industrijsko gasilsko društvo Kemija Šempeter je ob pomembnem dogodku otvoritve podelilo tudi priznanja — diplome in plakete — vsem, ki so tvorno sodelovali pri delu in prizadevanjih.

Priznanja so prejeli: Samoupravna interesna skupnost varstva pred požarom Skupščine občine Žalec, Zavod za požarno varnost — tehnična in reševalna služba Celje, direktor delovne organizacije AERO Celje Milan Zupančič, Biserka Vrečar, Dušan Božič, Slavko Zagoričnik, Martin Drev, Anica Svet, Pavla Urankar, Emil Rojc, Milko Divjak, Ivan Zohar, Zvone Radišek, Branko Kert, Marjan Stebernak, Bogdan Zagoričnik, elektro delavnica, proizvodnja matric, proizvodnja

Ivan Četina

Predsednik IGD Stane Satler simbolično odpira novo gasilsko orodišče

(Nadaljevanje na 132. strani)

(Nadaljevanje s 131. strani)
selotejpa, proizvodnja strojev in naprav, služba vzdrževanja in služba priprave dela — skladišče.

Priznanja za prizadevno delo pa bo na interni slovesnosti pre-

jelo tudi 43 operativnih članov IGD.

S prerezom traku je novo gasilsko orodišče odprl predsednik IGD Kemija Šempeter Stane Satler, tehnični direktor tozda Bran-

ko Kajtna pa je predal namenu orodno gasilsko vozilo.

Na prireditvi je nastopil tudi pevski zbor KUD Svoboda iz Šempetra z recitatorji.

SVEČANA SEJA INDUSTRIJSKEGA GASILSKEGA DRUŠTVA

Uro pred slavnostno otvoritvijo so se na svečani seji zbrali predstavniki občinske gasilske zveze Žalec, industrijskih gasilskih društev v žalski občini, vod-

stva naše delovne in temeljne organizacije ter člani industrijskega gasilskega društva Kemija Šempeter.

Po pozdravu predsednika IGD Staneta Satlerja so razpravljali o pomembni temi, ki je neposredno povezana in stalno vključena v njihovo delo — o enotnih ciljih popolnejše preventive na področju požarnega varstva v industrijskih gasilskih društvih.

Obsežno strokovno gradivo je predstavil vodja službe za varstvo pri delu v šempetrski Kemiji Ivan Četina, ki je nakazal celovit pristop in organiziranje preventivne gasilske dejavnosti ter praktične vidike.

Zaključke in vsebino gradiva bomo posredovali v prihodnji številki NAŠEGA AERA.

V nadaljevanju seje je načelnik občinske gasilske zveze Žalec Anton Gros podelil gasilska odlikovanja najprizadenejšim gasilskim delavcem v šempetrskem tozdu.

Občinsko odlikovanje prve stopnje je prejel Ivan Četina, odlikovanja druge stopnje pa Stane Satler, Jožica Kok in Metka Šinkovec.

Industrijsko gasilsko društvo Kemija Šempeter pa je ob tej priložnosti podelilo diplome in priznanja za prizadevno delo, sodelovanje in pomoč: Občinski gasilski zvezi Žalec, industrijskim gasilskim društvom Tovarne nogavic Polzela, Garant Polzela, Tekstilne tovarne Prebold, Juteks Žalec, Keramične industrije Liboje, AERO Medvode, AERO Celje, Helios Domžale; gasilskim društvom Prebold — Dolenja vas, Žalec in Šempeter ter posameznikom Tonetu Guzeju, Francu Kapusu, Jožetu Marincu, Jelisaveti Podgornik, Marjanu Utrankarju, Stanetu Satlerju in Ivanu Četini.

Vsem nagrajencem tudi naše čestitke!

RAZSTAVA V POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE IN OTVORITVE

Po končanem uradnem delu otvoritve novega gasilskega orodišča so prijetno presenetile prizadevne članice Komisije za kulturno dejavnost pri Izvršnem odboru sindikata v šempetrski Kemiji z razstavo ročnih del v sejni sobi gasilskega doma.

Predstavljenih je bilo več kot štirideset različnih lepih in vestno izdelanih ročnih del, ki so poudarila dejavnost žena v prostem času.

Se ena prireditev in dejavnost, ki je prispevala k počastitvi praznovanja dneva republike in ki je vredna pohvale.

Tone Škerbec

SREČANJE UPOKOJENCEV V TOVARNI CELULOZE IN PAPIRJA MEDVODE

21. novembra smo se v naši delovni organizaciji zopet srečali z našimi nekdanjimi sodelavci. Že okrog enajstih dopoldne so se pričeli zbirati pred tovarno naši nekdanji delavci, nekateri od njih že dolgo v pokoju, nekateri pa so se upokojili šele letos. Vsi so bili dobro razpoloženi, saj so komaj čakali, da se zopet snidejo, da si ogledajo tovarno, med seboj pokramljajo ter se poveselejo v prijetnem vzdušju. Za kulturni program pa so poskrbeli folklorna skupina ter moški pevski zbor KUD Oton Župančič iz Sore. Na srečanju so sodelovali tudi mladinci, ki so skrbeli za strežbo in dobro počutje upokojencev vse do večera. Upokojene delavce, ki se srečanja niso mogli udeležiti, pa smo obiskali na domu. Med srečanjem smo se pogovarjali z udeleženci srečanja, ki so povedali:

FRANC KNIFIC: Na izžemalnem stroju sem delal 20 let. Takrat je bilo delo fizično in težje, kot je danes. Leta 1967 sem se upokojil. Vsako leto pridem na srečanje upokojencev in mi je zelo všeč. Prva leta v pokoju sem zelo pogrešal tovarno, ker pa imam majhno kmetijo, mi dela ne manjka, pa tudi na dolgčas ob delu pozabim.

ANTON TOMSIC: Šestindvajset let sem delal v pinotanu kot kuhar. Delo ni bilo težko, le vročina je bila posebno poleti huda. Maja 1962 sem šel v pokoj. Srečanj upokojencev se redno udeležujem, tudi tovarne se še vedno rad spominjam, saj sem v njej preživel lepo število let. Po poklicu sem sicer čevljar in vedno najdem kakšno delo, da se zamotim.

ŠTEFAN LUŠTREK: V kurilnici sem delal kot kurjač, od za-

četka do upokojitve. Z delom in vsem ostalim sem bil kar zadovoljen, vsa leta pa sem delal na »šihthe« in včasih je bilo prav neprijetno, če ni bilo zamenjave. Na srečanje upokojencev prihajam vsako leto, saj sem v tovarni preživel 40 let in me nanjo vežejo lepi spomini.

FILIP POGAČNIK: Na sekiro stroju sem delal 17 let. Delo je bilo zelo težko, saj je bilo ročno, pri sekanju mi je kos žamanja priletel v oko in mislil sem, da bom kar oslepel. Vendar na srečo le ni bilo hujših posledic. Upokojen sem od leta 1962. Po tovarni mi ni bilo dolgčas, saj je bilo moje delo težko, na srečanje upokojencev pa rad prihajam, da se skupaj poveselejo,

(Nadaljevanje na 134. strani)

kaj popijemo in pogovorimo, pa tudi zaplešemo še, če je treba.

IVAN KISOVEC: V tovarni sem pričel delati, ko sem dopolnil 13 let, to je že leta 1929. Delal sem na lesnem prostoru, najprej sem vozil drva in žamanje še s konji, bil sem tudi majilec lesa, nato pa sem napredoval v delovodjo v celulozi, na tem delovnem mestu sem ostal kar 25 let, vse do upokojitve, to je do leta 1972. Povem pa še to, da sem bil prvi predsednik takratnega Upravnega odbora. Na vsakoletno srečanje upokojencev doslej nisem redno prihajal, ker mi zdravje to ni dopuščalo, upam pa, da bom v prihodnje reden obiskovalec, saj le tako lahko zasledujem viden napredek tovarne.

TANJA BERNIK: V aprilu letošnjega leta sem se upokojila. V tovarni sem delala vseh 35 let, nekaj časa v tehničnem sektorju, nato pa 20 let v blagajni. Delo v blagajni me je veselilo, saj sem imela veliko stikov z ljudmi, ki jih imam zelo rada. Po tovarni mi ni dolgčas, saj sem se tudi na poklic »upokojenke« že privadila.

ANTON ERŽEN: Sem še mlad upokojenec, upokojil sem se z letošnjim oktobrom. V tovarni pa sem delal od leta 1948. Na začetku pri izžemalnem stroju, kot prvi pomočnik, zamenjeval sem tudi strojevodjo, nato sem bil šest let na stari sortaciji. V novi sortaciji pa sem bil vodja 20 let. V sortaciji smo prebirali kuhani les, odstranili smo odpad-

ke in grče, tako da celuloza ni bila smetna.

To delo ni bilo težko, je pa natančno in zahteva celega človeka. Delo je bilo izmensko, zato sem prenekatero nedeljo ter praznik prebil v tovarni. Včasih še ni bilo plačanih nočnih in nedeljskih ur, enako za praznik, nedeljo ali navadni delavnik. Z osebnim dohodkom sem bil posebno zadnja leta zadovoljen. Doma imam nekaj zemlje in upam, da mi ob tem delu ne bo dolgčas po tovarni.

Cveta Robas

(Opravičujemo se, ker tokrat zaradi tehničnih težav ne moremo objaviti fotografij s srečanja. Objavili jih bomo v novoletni številki. Prosimo za razumevanje! Op. ur.)

ODMEV VEZI

PISMO UPOKOJENKE

Prav je, da se vam tudi pismo zahvalim za skrb in pozornost do upokojencev, oziroma vaših nekdanjih sodelavcev. Tiho cenimo vse to, kakor je tiha naša jesen. Vsakoletna srečanja, ki jih pripravljate za nas, so vedno občutki sreče, slovesnosti in velike pozornosti. Tako ohranjena vez ni le prijateljsko srečanje med upokojenci, temveč občutek, da nekemu pripadamo, da smo, čeprav simbolično, še vedno člani svoje delovne organizacije.

Informator in bilten, pa NAŠ AERO nas seznanjajo z napredkom in uspehi. Preberemo vse.

Tudi na skrb za letošnje ogrevanje niste pozabili. Hvala.

Čeprav je to misel in zahvala posameznika, je tudi izraz vseh nas upokojencev.

Marija Sivec

IZ VARSTVA PRI DELU

Zveza kulturnih organizacij Celje je sredi novembra organizirala redno konferenco v Kulturnem domu v Vojniku. Delegati so razpravljali o minulem delu v preteklih dveh letih ter o problemih, s katerimi so se pri svojem delu srečevali. Ugotovili so, da se več društev še vedno srečuje s prostorskimi problemi, ki bodo težko rešljivi, saj investicij na tem področju ne bo, imajo pa tudi težave s strokovnimi in drugimi kadri. Nekatera društva zaradi tega niso oddala poročil in programov dela. Delo društev temelji predvsem na prostovoljnih osnovah in zato ni težko razumeti, da se pri administrativnih zadevah marsikje zatakne. Gotovo je res, da so omenjene težave društev razumljive, res pa je tudi, da se večina društev financira iz družbenih sredstev, ki jih v ta namen delegati namenjamo pri kulturni skupnosti. Tu pa so potrebna natančna poročila o tem, kaj je bilo ustvarjenega za porabljena sredstva. In tako je tudi prav. Tako so se delegati na konferenci ZKO nekoliko težko sprijaznili z dejstvom, da tokrat nastopajo kot porabniki sredstev, ki jih združujemo v kulturni skupnosti, drugič pa kot porabniki kulturnih dobrin, za katere združujemo sredstva iz osebnih dohodkov. Ugotovili so, da je 44 društev in 100 sekcij v preteklem obdobju organiziralo 1.747 prireditvev, od tega (360 premierskih) s 5.952 aktivno delujočimi člani. To je pomembna številka, ki kaže, da se je delo v zadnjem obdobju še bolj razmahnilo. Pri tej dejavnosti so bili upoštevani najosnovnejši principi organiziranega dela, in sicer da je potrebno doseči čim večje uspehe ob tem kar imamo in ne s tem, kar si želimo.

Zveza kulturnih organizacij se je v tem času tudi aktivno vključevala v samoupravni sistem, v zbor uporabnikov samoupravne interesne skupnosti, v konferenco delegacij kulturnih zavodov za zbor združenega dela skupščine

občine, razen tega je ZKO povezana s Svetom za kulturo pri Zvezi sindikatov in pri SZDL, sodeluje v koordinacijskem odboru za nadaljnji razvoj družbene skrbi za starejše občane, v komisiji za stike z zamejskimi Slovenci, v komisiji za prireditve in proslave pri občinski zvezi prijateljev mladine, v svetu za delo s pionirji pri občinski zvezi Prijateljev mladine, v svetu za delo s pionirji za novoletne prireditve pri občinski Zvezi prijateljev mladine, v področnem združenju pevskih zborov Celje, v področnem združenju gledaliških skupin, pri Pevski zvezi Slovenije, v Združenju likovnih skupin Slovenije, v odboru za gledališko dejavnost, v odboru za organizacijsko kadrovska vprašanja pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, v odboru za svobodno menjavo dela pri Kulturni skupnosti občine Celje, v odboru za nagrajevanje pri KSOC, v odboru za glasbeno dejavnost pri KSOC, v odboru za SLO in DS pri KSOC, v komisiji za praznovanje slovenskega kulturnega praznika pri KSOC, v organizacijskem odboru Mladinskega pevskega festivala v organizacijskem odboru Tedna domačega filma. Vidimo, da je vključevanje na različnih področjih ena od ključnih nalog ZKO Celje.

Za prizadevno delo so bile podeljene nagrade društvom in po-

sameznikom in sicer od Šlandrovih nagrad, Celjskega grba, nagrad Kulturne skupnosti, odličij Svobode, Gallusovih značk in plaket, jubilejnih Linhartovih značk in plaket, Olbetovih priznanj do Zlate ptice. Delegati so obravnavali tudi finančno poročilo, pregled dela kulturnih komisij in odborov, ki delujejo v organizacijah združenega dela, sklepe kulturnega plenuma, ki ga je organizirala Zveza sindikatov — občinski svet Celje in programske naloge zveze v prihodnjem letu. V programskih nalogah so zajete naslednje dejavnosti: glasbena, gledališka, filmska, folklorno-plesna, plesna in izrazno plesna, klubska, literarna, likovna, organizacijsko-kadrovska in druge. Dogovorili so se tudi, da bodo v prihodnjem letu sodelovali z vsemi odbori in organizacijami, s katerimi so bili stiki navezani že v preteklem obdobju, prizadevali pa si bodo, da bi sodelovanje razširili tudi na področja, ki doslej še niso bila zajeta.

Delegati so izvolili tudi nov izvršni odbor ZKO in tričlansko predsedstvo, ki bo v prihodnjem obdobju vodilo delo izvršnega odbora in odborov, ki skrbe za aktivno delo po posameznih področjih.

Dora Rovere

Dopisujte v naše glasilo

Tokrat vam predstavljamo naj-novejša dela, ki si jih lahko izposodite tudi v knjižnici Edvarda Kardelja. Upamo, da vam bo naš nasvet pomagal pri lažji odločitvi za dobro branje ob hladnih večerih.

VZEMI VSAJ LJUBEZEN, je roman, *MICHAELA BURKA*, ki je izšel pri založbi LIPA Koper. V letošnjem letu je to zadnji roman sodobnega nemškega pisatelja, ki je po mnenju kritikov začetnik nove zvrsti svetovnih uspešnic. Le-te se odlikujejo po dramatično izpeljani zgodbi, psihološko spretno izrisanih junakov in aktualni temi. Njegova največja odlika pa je v globoki humanosti, ki jo poznamo že iz dosedanjih romanov, o katerih smo že pisali: Sanje imajo svojo ceno, Hrepenenje ostane, Usmili se te bog.

Roman *VZEMI VSAJ LJUBEZEN* je zgodba, ki se odigrava v Evropi, New Yorku in na jugu Izraela. Glavni junak — Stefan Andersen je poslovno zelo uspešen, saj je pred tem, da bi postal najuspešnejši na svetovnem tržišču modnih oblačil. Sodi v tretjo generacijo družine, ki je ustvarila precej kapitala v tekstilni industriji. Na poti k uspehu ga spremljajo tri ženske: zrela, strastna Ethel v Londonu, mlada Veronique v Parizu in nežna Židinja, ki ne more pozabiti tragedije svojih staršev v nacistični Nemčiji. In prav zaradi nje Stefan tvega svoje življenje in skorajda zaigra svoje bogastvo. Joan ga je očarala in spremenila njegovo življenje. Stefan se odreče tudi očetu, ki je bil nacistični funkcionar in je brezobzirno koval svoj uspeh v letih nacističnega vzpona. Razplet romana je napet in zanimiv, zato ga preberite in ne bo vam žal.

Bralci, ki radi ob branju več razmišljajo, bodo z zadovoljstvom prebrali delo *OSAMELCI*, slovenskega zdravnika — psihiatra Jožeta Felca.

Avtor na dokumentaren in literarno zelo zanimiv način opisuje svoje doživljanje okolja, v katerem živi in dela.

Govori o bolnišnici in njenem vraščanju v okolje ter opisuje življenje bolnikov s filozofsko-etične ter poklicno zdravniške strani. Vse to daje romanu široke razsežnosti.

Avtor govori, da je bistvo trpljenja skrivnostno, kot je skrivnostni smisel življenja — bolj ko je trpljenje nesmiselno, globlje se sprašujemo o njegovem smislu. To je temeljno vodilo romana, *OSAMELCI*, s podnaslovom »psihiatrovi zapiski 1974«.

Roman se tako navezuje na zvrst strokovno-leposlovne proze, izvirajoče iz opazovanja življenja z medicinsko-psiholoških vidikov. S svojo vsebino sega na komaj raziskana in še neraziskana, včasih tudi nedostopna področja blodnih stanj ljudi, ki jih je usoda tudi brez razumljivega vzroka nenadoma postavila na rob zdravega in »normalnega« sveta, v gluha pota duševnih zameglitev, ki razgrajujejo njihovo osebnost.

Na posebno mesto se v delu postavlja pisateljeva — zdravnikova razmišljanja, ki se dotikajo temnih vprašanj, na katera »zdrava pamet« prerada nalepi opozorilni klicaj. Avtentičnost tega pričevanja je dosežena s pripovedjo v prvi osebi, ki postavlja pred avtorja težko nalogo, da mora biti iskren do življenja in do samega sebe, kar vsekakor ni lahka naloga, vendar je pisatelju uspela.

Knjiga je izšla letos pri založbi LIPA Koper.

JEAN BLOT je psevdonim Aleksandra Blokka, v Parizu živečega naturaliziranega razumnika ruskega rodu, ki je zelo dolgo deloval kot vodja enega izmed dveh oddelkov za literaturo pri UNESCO, od 1981. leta dalje pa kot generalni sekretar PEN kluba. Za branje pa priporočamo njegovo delo *SVETOVLJANI*.

Roman je zgodba, ki izhaja iz razmišljanja o kozmopolitu, o

nekom, ki se znajde v mnogih mestih in vsakič znova se čas spoji, njegova bit obnovi, kakor da bi bila odsotnost rana, vrnitev pa ozdravljenje. V takšnem času in prostoru iščejo STERNOVI — oče in sinova — smisel svojega življenja. V spominih in pripetljajih skačejo iz dežele v deželo, čemur je vzrok romantična ljubezen in zakonski stan, zaradi česar žele spoznati resnico, ki jo junaki David, Edvard in Nadežda iščejo in doživljajo vsak po svoje. *SVETOVLJANI* so roman, ki zahteva zrelega bralca, saj prinaša v svoji vsebini več eksistenčnih, moralnih in filozofskih vidikov nekega bivanja.

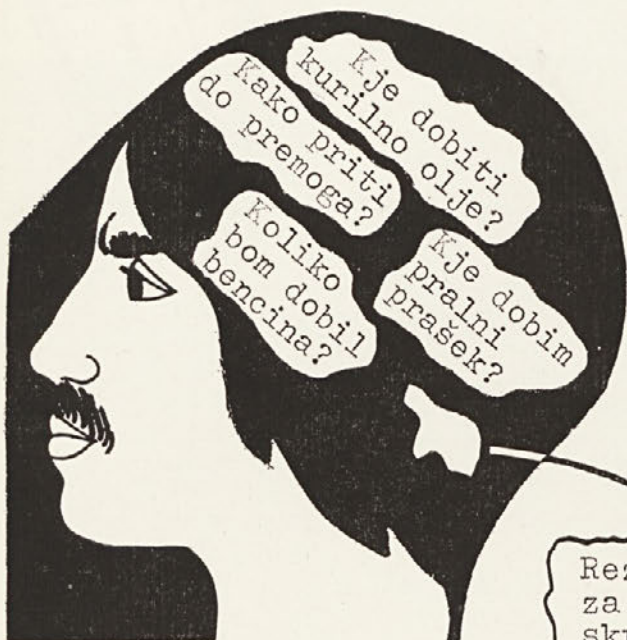
Eden zadnjih romanov *HANSA HELMUTA KIRSTA* je *NEMIR V MALEM MESTU*. V njem avtor na napet in zanimiv način opisuje čas, ko je bila Nemčija še razdeljena na zavezniške cone. Vendar zaveznikov skoraj ni čutiti, tem bolj pa je čutiti nemški nacionalizem in militarizem.

V majhnem zakotnem mestecu Wahlheim, kjer žive ljudje polni predsodkov, se pojavi Mutsch. Prišel je iz zapora, kajti pred leti je pretepel krivičnega tovarnarja Seebauma, ki je s kapitalom obvladoval kraj.

Zato Mutschova vrnitev povzroči nemir v mestu. Mutsch se naseli pri prijatelju Schenermanu — socialističnem poslancu. Takoj se pričnejo spletkarjenja, v katerih naj bi Mutsch sodeloval tako, da bi narodnjaško-svobodnjaški blok onemogočil socialističnega poslanca na volitvah. Zadeva se še nekoliko bolj zaplete, ko najdejo v rečici Pansi truplo nekdanjega vojaka Semperja, ki je izgubil voljo do življenja v takšnem svetu.

Vendar se stvar zaplete še bolj, ko policija hoče dokazati, da je bil Semper umorjen.

Vsem, ki imajo radi napeto, a lahkotnejše branje, bo roman gotovo zelo ugajal.

Rezervirano
za vse ostale
skrbi

(Lo)

DOGODEK

Prijatelj pripoveduje prijatelju:

— Nocoj sem se prebudil in v mesečini, ki je sijala skozi ok-

no, zagledal senco, kako je jema la denarnico iz mojega žepa.

- Ja, kaj si pa storil?
- Najprej sem pomislil, da nimam pištole...
- In kaj bi bilo, če bi jo ime!
- Kako, kaj? Ja, fant moj, danes bi bil vdovec.

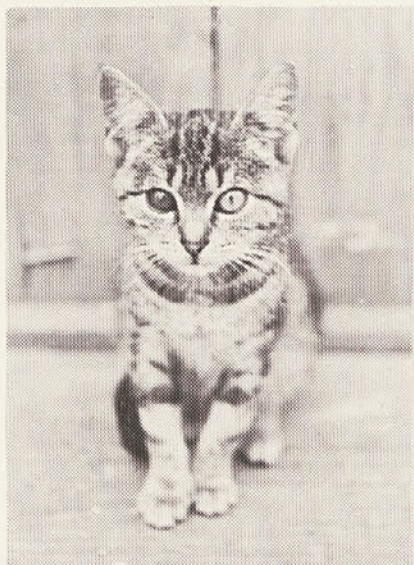

- Najraje delam na svežem zraku...

- Izreden je z otroki...

V KRESNI NOČI SMO PRISLUHNILI NJUNEMU RAZMIŠLJANJU O STABILIZACIJI

... Mijavkam in mijavkam, pa nič ne pomaga ...

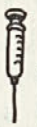

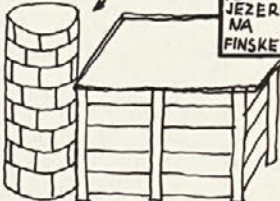

... Kdo me pa kaj vpraša? Kdor hoče, me lahko pomolze ...

452/1982

COBISS

	IZDELO- VALEC ZIDAKOV	KRATEK MOŠKI SUKNJIČ	OBLIKA RASTLIN- STEBLA	OTKA PRI PLUGU	NEVARNOST ZA OBSTOJ	OD SREČE ODVIŠEN IZID	LJUBLJAN VELEBLA- GOVNICA	ČASTNIK
	DEL CELJA							
	ČLEN PRAVIL- NIKA							
	SKRAJNEŽ PRITOK TIBERE							
EGIPT- BOMBAŽ			OTROŠKA HOJA HISNI BOG PRI RIM- LJANIH					SESTAVIL JANEZ KORENT
1		NERESNICA ZVEZA POLITIČ- STRANK			STISNIEMA DLAN	METRIČNI POVDAREK KRAJ PRI OPATIJI		GR. BOG PASTIRJEV IN GOZDOV
HITROSNJA TEKMA CITROENNI AVTO				POKRAJINA V GRČIJI SPORA			ZGORNJI DEL GOSPO- DARKEGA POSLOPIJA	DEL ŽIVAL- TELESA KOS PRILJAJA
STARORIM- POZDRAV		KRAJ PRI RIBNICI NAJEM					FERMENT V USTIH	
JAVNA KUHINJA			NOČNA PAMVINA ZNAČAJ				MAŠ BOKSAR (ZVONKO) KRAJ NA KOROŠKEM	
VZORNOST						GLAS PISČALI VELETOK VBURNI		
	NEH PISATELJ PRED- NESTA			ENOTA EL. OPORNOSTI	CESTNI PREVAL	EVROP. OTČNA DEŽELA OKRASNO DREVO		
	POLJ. SKLAD (FREDE- RIC)				FRIGRALKA (DALIAH) GOZDAR- DELAVEC		ŽID POTROŠ- NIK	
9. IN 20. ČRKA ABECEDNE ROLETA	MESTO V CSSR GR. IN RIM. UMETNOST						DEL DINARJA	
KANTA			KOVINA				GL. Z VEL- OČMI PISATELJ JIRASEK	
DRAG KAMEN				PRIDEL- SADIJA NEKDANJI DAVKAR				NOVI SAD DONAVA TITEL
PODSTRE- ŠNO OKNO								VOJVODI- NEC ŽID- M. I. ME
OS. ZAJMEK	NAJVEČJA PUŠČAVA ENOTA EL- HOČI					MAŠ AERO	PLOŠČA ZA MPO- LITANKE	
ROKA" LUKA V JORDANIJH DOLINA V JULIJCIH" data-bbox="35 730 195 830"/>							VELIKO JEZERO NA FINSKEM	
							OKRASNA TROPŠKA RASTLINA	

Imena izžrebanih reševalcev nagradne križanke št. 5 bomo objavili v novoletni številki našega glasila. Izrezek z vpisano rešitvijo nagradne križanke št. 7 pošljite na naslov: Kadrovski in splošni sektor Aero, Čuprijska 10, Celje.

Na pisemski ovitek napišite: NAGRADNA KRIZANKA 7.

Pri žrebanju bomo upoštevali pravilne rešitve, ki bodo v našem uredništvu do petka, 24. decembra 1982.